

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 30.11.2016
COM(2016) 860 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ, ΤΗΝ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ**

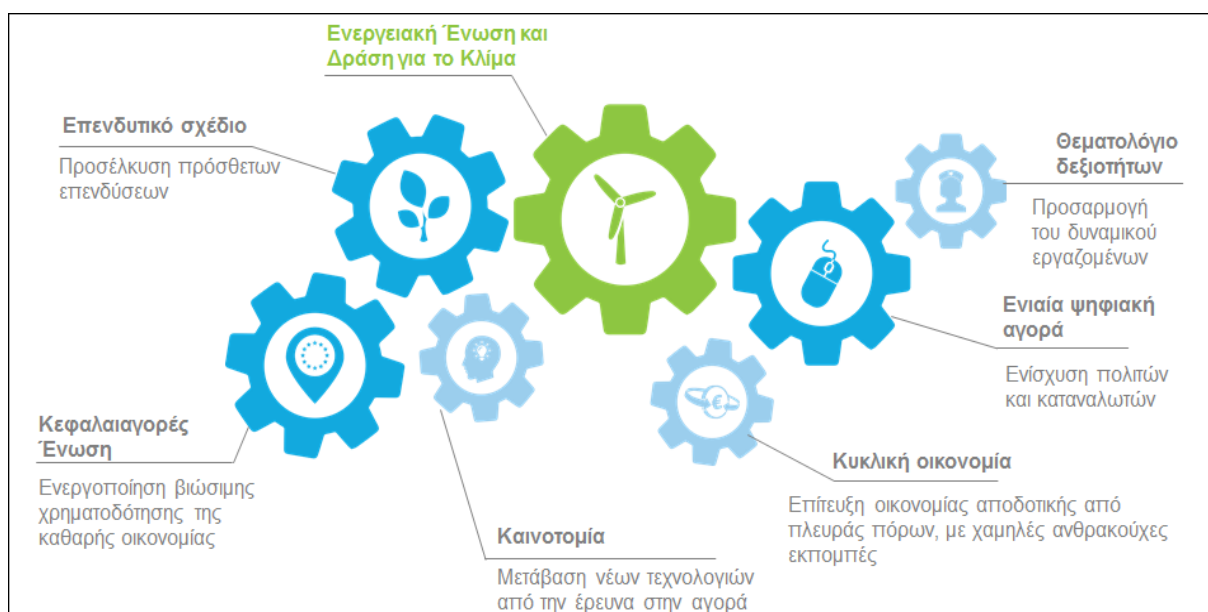
Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ενεργειακή Ένωση αποτελεί μία από τις δέκα προτεραιότητες της Επιτροπής Γιούνκερ. Με στόχο τον εκσυγχρονισμό της οικονομίας της ΕΕ, συνεργάζεται στενά με άλλες εμβληματικές πρωτοβουλίες, όπως είναι η ψηφιακή ενιαία αγορά, η Ένωση Κεφαλαιαγορών και το Επενδυτικό Σχέδιο για την Ευρώπη, με στόχο την ενίσχυση της απασχόλησης, της ανάπτυξης και των επενδύσεων για την Ευρώπη.

Το πακέτο αυτό παρουσιάζει μια ευκαιρία για την επιτάχυνση τόσο της μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας όσο και της ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας. Με την κινητοποίηση πρόσθετων 177 δισ. ευρώ δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων κατ' ανώτατο όριο ανά έτος από το 2021, το πακέτο αυτό μπορεί να δημιουργήσει έως και 1% αύξηση του ΑΕΠ στην επόμενη δεκαετία και να δημιουργήσει 900.000 νέες θέσεις εργασίας¹. Θα σημαίνει επίσης ότι, κατά μέσο όρο, η ένταση άνθρακα στην οικονομία της ΕΕ θα είναι 43% μικρότερη το 2030 σε σύγκριση με τη σημερινή², με την ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές να αποτελεί περίπου το ήμισυ της μεικτής παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της ΕΕ³.

Εικόνα 1: Εκσυγχρονισμός της οικονομίας - Ρόλος της Ενεργειακής Ένωσης και δράση για το κλίμα

Η συμφωνία του Παρισιού είναι η πρώτη του είδους της και χωρίς την Ευρωπαϊκή Ένωση δεν θα είχε καταστεί δυνατή. Σήμερα, γι' άλλη μια φορά, πρωτοστατήσαμε και αποδείξαμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση ενωμένη μπορεί να επιτυγχάνει τους στόχους της. – Ζαν Κλοντ Γιούνκερ, για την επικύρωση της Συμφωνίας του Παρισιού από την ΕΕ, 4 Οκτωβρίου 2016

Ο ενεργειακός τομέας είναι σημαντικός για την ευρωπαϊκή οικονομία: οι τιμές της ενέργειας επηρεάζουν την ανταγωνιστικότητα ολόκληρης της οικονομίας και αντιπροσωπεύουν κατά

¹ Εκτίμηση επιπτώσεων της τροποποίησης της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση, SWD(2016) 405.

² Σχετικά αποτελέσματα της εκτίμησης επιπτώσεων της τροποποίησης της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση, SWD(2016) 405.

³ Εκτίμηση επιπτώσεων της αναδιτύπωσης της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση, SWD(2016) 418.

μέσο όρο το 6% της ετήσιας δαπάνης των νοικοκυριών⁴. Απασχολεί σχεδόν 2,2 εκατ. ανθρώπους που απασχολούνται σε 90.000 επιχειρήσεις σε όλη την Ευρώπη⁵ και αντιπροσωπεύει το 2% της συνολικής προστιθέμενης αξίας⁶. Υποστηρίζεται από μια ανθηρή κατασκευαστική βιομηχανία που παρέχει τον απαραίτητο εξοπλισμό και τις υπηρεσίες, όχι μόνο στην Ευρώπη, αλλά και σε όλο τον κόσμο. Η ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και ενεργειακά αποδοτικών προϊόντων και υπηρεσιών έχει οδηγήσει στη δημιουργία νέων επιχειρήσεων σε όλη την Ευρώπη, οι οποίες παρέχουν νέες θέσεις εργασίας και μεγέθυνση για τους Ευρωπαίους. Οι επιδράσεις απασχόλησης της Ενεργειακής Ένωσης υπερβαίνουν τον κλάδο του ενεργειακού εφοδιασμού. Για παράδειγμα, πάνω από ένα εκατομμύριο εργαζόμενοι απασχολούνται, άμεσα ή έμμεσα, σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στους συναφείς τομείς⁷ και περίπου ένα εκατομμύριο στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης⁸.

Η Ενεργειακή Ένωση αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους φορείς της ΕΕ και συνεισφέρει σε μια παγκόσμια και ολοκληρωμένη μετάβαση προς μια οικονομία με χαμηλές ανθρακούχες εκπομπές. Η ΕΕ έκλεισε τη Συμφωνία του Παρισιού τον περασμένο Δεκέμβριο και, χάρη στην ταχεία επικύρωση της ΕΕ, αυτή η πρώτη παγκόσμια συμφωνία για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής τέθηκε σε εφαρμογή μετά από διάστημα μικρότερο του ενός έτους, στις 4 Νοεμβρίου 2016. Η Συμφωνία του Παρισιού παρέχει μια σαφή και φιλόδοξη πορεία δράσης για την επένδυση στην καινοτομία για χαμηλές ανθρακούχες εκπομπές. Η υλοποίηση της φιλόδοξης δέσμευσης της ΕΕ στο Παρίσι για την κλιματική αλλαγή αποτελεί σήμερα την προτεραιότητα και εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την επιτυχημένη μετάβαση σε ένα σύστημα καθαρής ενέργειας, καθώς τα δύο τρίτα των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου οφείλονται στην παραγωγή και τη χρήση ενέργειας.

Είναι εξίσου σημαντικό να διασφαλιστεί ότι η μετάβαση προς ένα σύστημα καθαρής ενέργειας θα ωφελήσει όλους τους Ευρωπαίους. Όλοι οι καταναλωτές -χωρίς να λησμονούνται οι ευάλωτοι καταναλωτές ή εκείνοι που πλήττονται από ενεργειακή ένδεια - θα πρέπει να αισθάνονται ότι συμμετέχουν και απολαμβάνουν τα απτά οφέλη της πρόσβασης σε πιο ασφαλή, καθαρή και ανταγωνιστική ενέργεια, τα οποία είναι και οι βασικοί στόχοι της Ενεργειακής Ένωσης. Η Επιτροπή έχει ήδη παρουσιάσει την στρατηγική-πλαίσιο για την Ενεργειακή Ένωση⁹, προτάσεις για την ασφάλεια εφοδιασμού με αέριο¹⁰, το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών στην ΕΕ¹¹ και σχετικούς κανόνες για τον επιμερισμό των προσπαθειών¹² και τη χρήση γης και τη δασοκομία¹³, καθώς και μια στρατηγική για κινητικότητα με χαμηλές ανθρακούχες εκπομπές¹⁴.

Όπως ανακοινώθηκε στο πρόγραμμα εργασιών της Επιτροπής για το 2017¹⁵, η Επιτροπή σήμερα παρουσιάζει ρυθμιστικές προτάσεις και μέτρα διευκόλυνσης που στόχο έχουν τον

⁴ C(2016) 769.

⁵ EU energy in figures, στατιστικό εγχειρίδιο του 2016.

⁶ Eurostat - εθνικοί λογαριασμοί.

⁷ EurObserv'ER, η κατάσταση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Ευρώπη, 15^η έκδοση, 2015 (στοιχεία του 2014).

⁸ Μελέτη για την αξιολόγηση του αντικτύπου στην απασχόληση και του κοινωνικού αντικτύπου της ενεργειακής απόδοσης.

⁹ COM (2015) 80

¹⁰ COM (2016) 52

¹¹ COM (2015) 337

¹² COM (2016) 482

¹³ COM (2016) 479

¹⁴ COM (2016) 501

¹⁵ COM (2016) 710

εκσυγχρονισμό της οικονομίας και την ενίσχυση των επενδύσεων σε τομείς που σχετίζονται με την καθαρή ενέργεια.

Οι ρυθμιστικές προτάσεις και τα μέτρα διευκόλυνσης που παρουσιάζονται στο πακέτο στοχεύουν στην επιτάχυνση, τη μεταρρύθμιση και την παγίωση της μετάβασης της οικονομίας της ΕΕ σε καθαρές μορφές ενέργειας, ώστε να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας και να αναπτυχθούν νέοι οικονομικοί τομείς και επιχειρηματικά μοντέλα.

Οι νομοθετικές προτάσεις καλύπτουν την ενεργειακή απόδοση, την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, τη σχεδίαση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, την ασφάλεια εφοδιασμού και τους κανόνες διακυβέρνησης της Ενεργειακής Ένωσης.

Το πακέτο που κατατέθηκε επιδιώκει τρεις κύριους στόχους:

- **Προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση**
- **Επίτευξη παγκόσμιας πρωτοπορίας στην ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές**
- **Πρόβλεψη θεμιτής συμφωνίας για τους καταναλωτές**

Οι δράσεις διευκόλυνσης περιλαμβάνουν πρωτοβουλίες για την επιτάχυνση της καινοτομίας στην καθαρή ενέργεια και για την ανακαίνιση των κτιρίων της Ευρώπης, καθώς και μέτρα για: την ενθάρρυνση των ιδιωτικών και των δημόσιων επενδύσεων με στόχο την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των διαθέσιμων δημοσιονομικών πόρων της ΕΕ, την προώθηση πρωτοβουλιών της βιομηχανίας με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, τον μετριασμό των κοινωνικών επιπτώσεων που θα έχει η μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας, την εμπλοκή πολλών φορέων, συμπεριλαμβανομένων από τη μία πλευρά των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών, των τοπικών και των δημοτικών αρχών και, από την άλλη πλευρά, των επιχειρήσεων, των κοινωνικών εταίρων και των επενδυτών, και τη μεγιστοποίηση της πρωτοπορίας της Ευρώπης σε τεχνολογία και υπηρεσίες καθαρής ενέργειας ώστε να βοηθηθούν τρίτες χώρες να επιτύχουν τους στόχους πολιτικής τους.

Το πακέτο αυτό θα πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο της πορείας της ΕΕ προς μια πιο έξυπνη και πιο καθαρή ενέργεια για όλους, για την υλοποίηση της συμφωνίας του Παρισιού, την τροφοδότηση της οικονομικής μεγέθυνσης, την προώθηση των επενδύσεων και της τεχνολογικής πρωτοπορίας, τη δημιουργία νέων ευκαιριών απασχόλησης και την ενίσχυση της ευημερίας των πολιτών.

Για να επιτευχθούν οι στόχοι της ΕΕ για το 2030 για το κλίμα και την ενέργεια, απαιτούνται επενδύσεις περίπου 379 δισεκατομμυρίων ευρώ για την περίοδο 2020-2030¹⁶: κατά κύριο λόγο στην ενεργειακή απόδοση, στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στην υποδομή. Οι εταιρείες στην ΕΕ θα πρέπει να βρίσκονται στην εμπροσθοφυλακή αυτών των επενδύσεων. Εν προκειμένω, πολλά εξαρτώνται από την ικανότητα των εταιρειών της ΕΕ να καινοτομήσουν. Με τη διάθεση 27 δισεκατομμυρίων ευρώ ανά έτος στη δημόσια και την ιδιωτική έρευνα, στην ανάπτυξη και την καινοτομία σε τομείς που σχετίζονται με την Ενεργειακή Ένωση¹⁷, η ΕΕ βρίσκεται σε καλό δρόμο, για να μετατρέψει τη μετάβαση αυτή σε μια απτή βιομηχανική και οικονομική ευκαιρία.

¹⁶ Εκτίμηση επιπτώσεων της τροποποίησης της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση, SWD(2016) 405 (στοιχεία για τις επενδύσεις πλην του τομέα των μεταφορών).

¹⁷ JRC-SETIS (θα δημοσιευθεί προσεχώς).

Χάρη στις πολιτικές που προτείνονται σήμερα από την Επιτροπή, η βιομηχανική παραγωγή θα μπορούσε να αυξηθεί στον κατασκευαστικό τομέα έως και κατά 5%, στους τομείς τεχνικών έργων, της χαλυβουργίας κατά 3,8 και 3,5% αντίστοιχα, που αντιστοιχούν σε 700.000 πρόσθετες θέσεις εργασίας στις κατασκευές, 230.000 στα τεχνικά έργα και 27 000 στον τομέα της χαλυβουργίας¹⁸.

2. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ

Η ενεργειακή απόδοση αποτελεί την περισσότερο διαθέσιμη πηγή ενέργειας παγκοσμίως. Η προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι η πιο φθηνή και καθαρή πηγή ενέργειας είναι η ενέργεια που δεν χρειάζεται να παραχθεί ή να χρησιμοποιηθεί. Αυτό σημαίνει βεβαιότητα ότι η ενεργειακή απόδοση λαμβάνεται υπόψη σε ολόκληρο το σύστημα ενέργειας, δηλαδή ενεργή διαχείριση της ζήτησης, ώστε να βελτιστοποιείται η κατανάλωση ενέργειας, να μειώνονται τα κόστη για τους καταναλωτές και η εξάρτηση από τις εισαγωγές, ενώ η επένδυση στην υποδομή ενεργειακής απόδοσης θεωρείται οικονομικά αποτελεσματική δίοδος προς μια κυκλική οικονομία με χαμηλές εκπομπές άνθρακα. Κάτι τέτοιο θα επιτρέψει την κατάργηση της πλεονάζουσας δυναμικότητας ηλεκτροπαραγωγής από την αγορά, ιδιαίτερα την ηλεκτροπαραγωγή από ορυκτά καύσιμα.

Η Επιτροπή επανεξέτασε τον **στόχο ενεργειακής απόδοσης** της ΕΕ, στο πλαίσιο του αιτήματος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Οκτωβρίου 2014 και θεωρεί ότι η ΕΕ θα πρέπει να θέσει δεσμευτικό στόχο 30% σε επίπεδο ΕΕ έως το 2030. Σε σύγκριση με τον στόχο του 27% τουλάχιστον που είχε συμφωνηθεί το 2014, αυτή η αύξηση αναμένεται να μεταφραστεί σε έως και 70 δισεκατομμύρια EUR πρόσθετου μικτού εγχώριου προϊόντος και 400.000 περισσότερες θέσεις εργασίας, καθώς και σε περαιτέρω μείωση του κόστους των εισαγωγών ορυκτών καυσίμων στην ΕΕ¹⁹. Ο αυξημένος στόχος θα συμβάλει επίσης στην επίτευξη των στόχων για το 2030 που έχει θέσει η ΕΕ για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές.

Η Επιτροπή προτείνει την επέκταση πέραν του 2020 των **υποχρεώσεων εξοικονόμησης ενέργειας** που ορίζονται στην οδηγία για την ενεργειακή απόδοση²⁰, με βάση την οποία απαιτείται από τους παρόχους και τους διανομείς ενέργειας εξοικονόμηση ενέργειας 1,5% ανά έτος. Αυτό το μέτρο έχει αποφέρει τα πρώτα αποτελέσματα στην προσέλκυση επενδύσεων και την υποστήριξη της εμφάνισης νέων φορέων της αγοράς, όπως οι πάροχοι υπηρεσιών ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των γραφείων συμψηφισμών και, επομένως, θα πρέπει να οδηγήσει σε αυτές τις εξελίξεις και πέραν του 2020. Η νέα σχεδίαση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας θα δημιουργήσει επίσης ισότιμους όρους συμμετοχής στην αγορά από πλευράς ζήτησης.

Τα **κτίρια** ευθύνονται για το 40% της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας και περίπου το 75% αυτών είναι ενεργειακά μη αποδοτικά²¹. Η ενεργειακή απόδοση των κτιρίων πάσχει από ανεπαρκείς επενδύσεις και πολυάριθμα εμπόδια. Ενώ πολλά κτίρια συντηρούνται τακτικά ή βελτιώνονται, συχνά παραβλέπεται το ενδεχόμενο επενδύσεων σε εξοικονόμηση ενέργειας, λόγω εμποδίων όπως είναι η έλλειψη κεφαλαίων, η έλλειψη αξιόπιστων πληροφοριών, η

¹⁸ Πηγή: Εκτίμηση επιπτώσεων της τροποποίησης της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση, SWD(2016) 405 (λεπτομερή αποτελέσματα μακροοικονομικής ανάλυσης).

¹⁹ Εκτίμηση επιπτώσεων της τροποποίησης της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση, SWD(2016) 405.

²⁰ C(2016) 761.

²¹ Εκτίμηση επιπτώσεων της τροποποίησης της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, SWD(2016) 414.

έλλειψη εξειδικευμένων εργατών ή οι αμφιβολίες για τα πιθανά οφέλη. Με τον σημερινό ετήσιο ρυθμό ανακαίνισης περίπου 1% των κτιρίων ανά έτος, θα χρειαζόταν ένας αιώνας για την αναβάθμιση του κτιριακού δυναμικού σε σύγχρονα και σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας επίπεδα²². Κτίρια καθαρής ενέργειας σημαίνει πολύ περισσότερα από εξοικονόμηση ενέργειας: αυξάνουν την άνεση διαβίωσης και την ποιότητα ζωής, έχουν τη δυνατότητα ενσωμάτωσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αποθήκευσης, ψηφιακών τεχνολογιών και σύνδεσης των κτιρίων με το σύστημα μεταφορών. Η επένδυση σε κτιριακό δυναμικό καθαρής ενέργειας μπορεί να οδηγήσει στη μετάβαση σε μια οικονομία με χαμηλές ανθρακούχες εκπομπές.

Η εντατικοποίηση των επενδύσεων σε δημόσια κτίρια, όπως νοσοκομεία, σχολεία και γραφεία, εξαρτάται επίσης από τη διαθεσιμότητα ιδιωτικής χρηματοδότησης και ιδιωτικών εταιρειών παροχής υπηρεσιών ενέργειας που θα προσφέρουν καινοτόμους μηχανισμούς, όπως συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης. Η εξοικονόμηση ενέργειας μπορεί επίσης να έχει θετική επίδραση στους δημόσιους προϋπολογισμούς, καθώς περίπου ένα δισεκατομμύριο ευρώ δαπανάται κάθε χρόνο για την ενέργεια σε τέτοια δημόσια κτίρια. Ωστόσο, οι κανόνες για τις επενδύσεις του δημόσιου τομέα και για τη στατιστική μεταχείριση της ανακαίνισης πάγιων περιουσιακών στοιχείων θα πρέπει να είναι διαφανείς και σαφείς ώστε να διευκολύνεται η επένδυση στην ενεργειακή απόδοση σε πάγια περιουσιακά στοιχεία. Η Επιτροπή θα αναλύσει, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, την επίδραση των κανόνων δημόσιας λογιστικής στην αγορά συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης και θα επικαιροποιήσει τις κατευθυντήριες γραμμές της όσον αφορά τη στατιστική μεταχείριση τέτοιων συμπράξεων πριν από το τέλος της άνοιξης του 2017.

Η τροποποίηση της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων²³ θα επιταχύνει τους **ρυθμούς ανακαίνισης** των κτιρίων, διότι θα ενισχυθούν οι διατάξεις για τις μακροπρόθεσμες στρατηγικές ανακαίνισης των κτιρίων, με στόχο την απεξάρτησης του κτιριακού δυναμικού από τον άνθρακα έως τα μέσα του αιώνα. Η πρόταση θα βελτιώσει επίσης την πληροφόρηση των φορέων υλοποίησης έργων και των επενδυτών, διότι ενισχύεται ο ρόλος των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης, προβλέπεται πληροφόρηση για τη λειτουργική κατανάλωση ενέργειας στα δημόσια κτίρια και η ένταση της δημόσιας στήριξης συνδέεται με το επίπεδο της εξοικονόμησης ενέργειας που επιτυγχάνεται. Η πρόταση ζητεί από τα κράτη μέλη να δώσουν προτεραιότητα στις επενδύσεις και στην ενεργειακή ένδεια, διότι η ενεργειακή απόδοση είναι ένας από τους καλύτερους τρόπους για την αντιμετώπιση των βαθέστερων αιτίων της ενεργειακής ένδειας.

Για να διευκολυνθεί **η απόδοση της στρατηγικής της ΕΕ σχετικά με την κινητικότητα χαμηλών εκπομπών** και η αυξημένη χρήση ηλεκτρικής ενέργειας στις μεταφορές, η οδηγία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων θα απαιτεί την εγκατάσταση σημείων επαναφόρτισης των ηλεκτρικών οχημάτων. Για τα υπάρχοντα κτίρια, η διάταξη αυτή θα ισχύει από το 2025 μόνο για τα εμπορικά κτίρια με πάνω από 10 θέσεις στάθμευσης. Για τα νέα κτίρια ή τα κτίρια που υπόκεινται σε μείζονες ανακαινίσεις, η διάταξη θα ισχύει για πολυκατοικίες με πάνω από 10 θέσεις στάθμευσης με τη μορφή υποχρέωσης να προβλέπεται η εγκατάσταση καλωδίωσης και για εμπορικά κτίρια με πάνω από 10 θέσεις στάθμευσης με τη μορφή υποχρέωσης για την εγκατάσταση σημείων επαναφόρτισης. Οι ΜΜΕ και οι δημόσιες αρχές μπορούν να εξαιρεθούν από το πεδίο εφαρμογής, οι δε δημόσιες αρχές επειδή

²² Εκτίμηση επιπτώσεων της τροποποίησης της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, SWD(2016) 414.

²³ C(2016) 765.

καλύπτονται ήδη από την οδηγία για τα εναλλακτικά καύσιμα, καθώς τα σημεία επαναφόρτισης είναι προσβάσιμα στο κοινό. Για να αυξηθεί η απόδοση των μεταφορών και να προωθηθούν οι ψηφιακές λύσεις κινητικότητας, το παρόν πακέτο περιέχει επίσης ενωσιακή στρατηγική εγκατάστασης των συνεργατικών ευφυών συστημάτων μεταφοράς²⁴.

Προκειμένου να επιταχυνθεί περαιτέρω η ανακαίνιση των κτιρίων και να υποστηριχθεί η μετάβαση σε ένα κτιριακό δυναμικό καθαρό από άποψη ενέργειας, η Επιτροπή ξεκινά **μια ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για τα κτίρια** (Παράρτημα I) με μια συνιστώσα «έξυπνης χρηματοδότησης για έξυπνα κτίρια». Αυτή η νέα πρωτοβουλία, σε στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και τα κράτη μέλη, μπορεί να **αποδεσμεύσει άλλα 10 δις. ευρώ δημόσιων και ιδιωτικών κονδυλίων έως το 2020** για την ενεργειακή απόδοση και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στα κτίρια, να συμβάλει στην κατασκευή μιας σειράς χρηματοδοτήσιμων και μεγάλων έργων και να καθιερώσει μια πλατφόρμα ενεργειακής απόδοσης σε κάθε κράτος μέλος. Η πρωτοβουλία στοχεύει επίσης στη δημιουργία εμπιστοσύνης στην αγορά για κτίρια καθαρής ενέργειας, διότι θα διατεθούν σε επενδυτές και άλλους ενδιαφερόμενους τεχνικά και χρηματοοικονομικά δεδομένα για περισσότερα από 7.000 έργα ενεργειακής απόδοσης στον τομέα της βιομηχανίας και των κτιρίων στην Ευρώπη, καθώς και στη συνεργασία με τον χρηματοοικονομικό τομέα για ένα συναινετικό πλαίσιο για την ανάληψη επενδύσεων σε κτίρια καθαρής ενέργειας που θα επιτρέψουν πιο στοχευμένη και τυποποιημένη χρηματοδότηση τέτοιων έργων από την αγορά. Η πρωτοβουλία αναμένεται ότι θα επιφέρει σημαντικές βελτιώσεις στις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας, οφέλη για το κλίμα και την εξοικονόμηση ενέργειας, καθώς και θέσεις εργασίας και επενδύσεις. Η ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για τα κτίρια δίνει ώθηση στον ευρωπαϊκό κατασκευαστικό κλάδο, ο οποίος αντιμετωπίζει ορισμένες οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις. Η ενεργειακή απόδοση των κτιρίων μπορεί να αποτελέσει κινητήρια δύναμη για τον εκσυγχρονισμό του τομέα και του αντίστοιχου δυναμικού εργαζομένων.

Οι ενεργοβόροι βιομηχανικοί κλάδοι (π.χ. βιομηχανίες χάλυβα και αυτοκινήτων) θα πρέπει να συνεχίσουν τις προσπάθειές τους για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης. Τέτοιες επενδύσεις γενικά αποδίδουν από άποψη μείωσης του κόστους ενέργειας. Νέοι τομείς, όπως ο τομέας της άμυνας διαθέτει περαιτέρω - μέχρι στιγμής αναξιοποίητο - δυναμικό ενεργειακής απόδοσης και, επομένως, η εξοικονόμηση κόστους θα έχει άμεσα θετικό αντίκτυπο στους δημόσιους προϋπολογισμούς.

Ο **οικολογικός σχεδιασμός** και η **ενεργειακή επισήμανση** θα εξακολουθήσουν να παίζουν σημαντικό ρόλο στην εξοικονόμηση ενέργειας και πόρων για τους καταναλωτές και στη δημιουργία επιχειρηματικών ευκαιριών για την ευρωπαϊκή βιομηχανία. Έπειτα από προσεκτική εξέταση, η Επιτροπή αποφάσισε να εστιάζει περισσότερο στην πολιτική σε προϊόντα με το υψηλότερο δυναμικό εξοικονόμησης όσον αφορά την ενέργεια και την κυκλική οικονομία.

Η Επιτροπή υιοθετεί ένα πακέτο το οποίο απαρτίζεται από το σχέδιο εργασίας για τον οικολογικό σχεδιασμό 2016-2019 και ορισμένα μέτρα για συγκεκριμένα προϊόντα²⁵. Στο σχέδιο εργασίας για τον οικολογικό σχεδιασμό καθορίζονται οι προτεραιότητες της Επιτροπής για τα επόμενα τρία χρόνια, όπως επίσης επανεξετάζονται υφιστάμενα μέτρα για συγκεκριμένα προϊόντα, ώστε να επικαιροποιηθούν με τις νέες τεχνολογικές εξελίξεις και να μελετηθούν νέα προϊόντα με στόχο έναν πιθανό κανονισμό για την κάλυψη του

²⁴ C(2016) 766.

²⁵ COM(2016) 773, C(2016) 7764, 7765, 7767, 7769, 7770 και 7772.

αναξιοποίητου δυναμικού. Συνολικά, όλα τα μέτρα που προσδιορίζονται στο σχέδιο εργασιών για τον οικολογικό σχεδιασμό έχουν τη δυνατότητα επίτευξης ετήσιας εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας συνολικά πάνω από 600 TWh το 2030, εξοικονόμηση συγκρίσιμη με την ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας ενός κράτους μέλους μέσου μεγέθους. Έτσι θα διασφαλιστεί ότι η Ευρώπη διατηρεί την ηγετική της θέση παγκοσμίως αναφορικά με τα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης και ότι εξακολουθεί να παρέχει οικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη για καταναλωτές και επιχειρήσεις.

3. ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ

Στον τομέα της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην Ευρώπη απασχολούνται περισσότερα από 1.100.000 άτομα²⁶ και η Ευρώπη έχει πάντοτε την πρωτοπορία παγκοσμίως στην αιολική ενέργεια. Το 43% του συνόλου των ανεμογεννητριών που έχουν εγκατασταθεί στον κόσμο παράγεται από λίγους μεγάλους Ευρωπαίους κατασκευαστές. Οι μειώσεις του κόστους στην ηλιακή και την αιολική τεχνολογία οφείλονται στις φιλόδοξες πολιτικές της ΕΕ. Έτσι η ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές έχει γίνει πιο φθηνή και πιο εύκολα διαθέσιμη για ολόκληρο τον κόσμο. Παρόλο που η Ευρώπη έχασε τον ηγετικό της ρόλο στην παραγωγή συστοιχιών ηλιακών συλλεκτών λόγω των εισαγωγών, το μεγαλύτερο μέρος της προστιθέμενης αξίας από την εγκατάσταση ενός ηλιακού συλλέκτη (> 85%) παράγεται στην Ευρώπη²⁷.

Στην Ευρώπη, οι μεγαλύτεροι εργοδότες στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας είναι οι βιομηχανίες των ανεμογεννητριών, των φωτοβολταϊκών στοιχείων (Φ/Β) και της στερεάς βιομάζας. Ωστόσο, η βιομηχανία των φωτοβολταϊκών βίωσε απώλειες θέσεων εργασίας: η απασχόληση στον τομέα των φωτοβολταϊκών το 2014 ήταν κατά τι υψηλότερη του ενός τρίτου του επιπέδου του 2011 λόγω απώλειας ικανοτήτων παραγωγής σε αυτόν τον τομέα²⁸. Ο τομέας της αιολικής ενέργειας έχει την πλειοψηφία των θέσεων εργασίας στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στην ΕΕ. Στην περίοδο μεταξύ 2005 και 2013, ο κύκλος εργασιών του τομέα αιολικής ενέργειας στην Ευρώπη οκταπλασιάστηκε, με τα έσοδά του στην ΕΕ να εκτιμώνται περίπου στα 48 δισεκατομμύρια EUR²⁹. Την ίδια περίοδο, η απασχόληση στην αιολική ενέργεια στην ΕΕ πενταπλασιάστηκε από το 2005 έως το 2013, με συνολικά 320.000 απασχολούμενους περίπου στην ΕΕ το 2014³⁰. Η Επιτροπή θα μετέχει επίσης σε πρωτοβουλίες της βιομηχανίας με στόχο την υποστήριξη του παγκόσμιου ηγετικού ρόλου της ΕΕ στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στις καθαρές τεχνολογίες γενικά.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει θέσει ως **στόχο το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που θα καταναλώνεται στην ΕΕ το 2030 να ανέλθει σε τουλάχιστον 27%**. Αυτός ο ελάχιστος στόχος είναι δεσμευτικός σε επίπεδο ΕΕ, αλλά δεν θα μεταφραστεί σε εθνικά δεσμευτικούς στόχους. Αντίθετα, τα κράτη μέλη θα δεσμευτούν να συνεισφέρουν μέσω των ολοκληρωμένων εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα³¹ που αποτελούν μέρος της πρότασης διακυβέρνησης για τη συλλογική επίτευξη του στόχου της ΕΕ. Η αμοιβαία πίεση που ασκείται με τις περιφερειακές διαβουλεύσεις για τα σχέδια και την δυνατότητα υποβολής

²⁶ EurObserv'ER, 15^η έκδοση, 2015.

²⁷ Εκτίμηση επιπτώσεων της αναδιτύπωσης της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση, SWD(2016) 418. Βλ. επίσης την ακόλουθη μελέτη: http://gramwzielone.pl/uploads/files/Solar_Photovoltaics_Jobs_Value_Added_in_Europe.pdf.

²⁸ EurObserv'ER, 15^η έκδοση, 2015.

²⁹ EurObserv'ER, 15^η έκδοση, 2015.

³⁰ EurObserv'ER, 15^η έκδοση, 2015.

³¹ Το θέμα αυτό θα εξεταστεί στο πλαίσιο του νέου κανονισμού σχετικά με τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης, COM(2016) 759.

συστάσεων από την Επιτροπή, μαζί με το συνολικό πλαίσιο πολιτικής που ορίζεται από τα άλλα νομοθετήματα του παρόντος πακέτου, θα ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να δεσμευθούν, χωρίς να επιτρέπει καιροσκοπική πρακτική. Σε περίπτωση που η Επιτροπή διαπιστώσει ότι υπάρχει κάποιο κενό, τόσο σε επίπεδο προσδοκιών όσο και σε επίπεδο υλοποίησης, ιδιαίτερα αναφορικά με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση, μπορεί να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για την αποφυγή και την κάλυψη τυχόν τέτοιου εμφανιζόμενου κενού. Το επίπεδο του στόχου θα επανεξετασθεί στο μέλλον σύμφωνα με τις διεθνείς δεσμεύσεις της ΕΕ.

Η ανάπτυξη στην ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές θα επέλθει από τις πιο καινοτόμες τεχνολογίες που αποφέρουν ουσιαστικά αποτελέσματα στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Οι παγκόσμιες προβλέψεις της αγοράς για λύσεις ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σύμφωνα με τους μακροπρόθεσμους στόχους απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές έχει εκτιμηθεί σε περίπου 6.800 δισεκατομμύρια ΕΘΡ για την περίοδο 2014-2035³², με υψηλό αναπτυξιακό δυναμικό, ιδίως εκτός Ευρώπης. Τα τελευταία χρόνια, οι επενδύσεις σε μονάδες ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές αντιπροσώπευαν περισσότερο 85% των επενδύσεων στην ηλεκτροπαραγωγή, με το μεγαλύτερο ποσοστό στην χαμηλή τάση, ιδιαίτερα στο επίπεδο των δικτύων διανομής. Οι νέες προτάσεις στοχεύουν στην περαιτέρω παγίωση αυτής της τάσης, για παράδειγμα με την άρση των εμποδίων στην αυτοπαραγωγή.

Η οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας³³, μαζί με τις προτάσεις για τον νέο σχεδιασμό της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας³⁴, θα θέσουν ένα κανονιστικό πλαίσιο το οποίο θα επιτρέπει **ισότιμους όρους** για όλες τις τεχνολογίες, χωρίς να διακυβεύονται οι στόχοι μας για το κλίμα και την ενέργεια. Η ηλεκτρική ενέργεια διαδραματίζει μείζονα ρόλο στη μετάβαση σε ένα σύστημα καθαρής ενέργειας. Το μερίδιο της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές έχει εκτοξευθεί στο 29% της ηλεκτροπαραγωγής και θα φθάσει περίπου στο ήμισυ του μείγματος ηλεκτροπαραγωγής στην ΕΕ, κυρίως από μεταβλητές πηγές όπως είναι ο άνεμος και ο ήλιος. Το μεγαλύτερο μέρος από αυτό θα συνδεθεί με αποκεντρωμένο τρόπο σε επίπεδο διανομής. Οι **κανόνες της αγοράς** πρέπει να προσαρμοστούν με στόχο τη διευκόλυνση της ανάπτυξης, τη διαχείριση της μεταβλητότητας και τη διασφάλιση της ασφάλειας στην παροχή ηλεκτρικής ενέργειας. Το νέο κανονιστικό πλαίσιο θα διασφαλίζει επομένως ότι οι ανανεώσιμες πηγές μπορούν να συμμετέχουν πλήρως στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας αλλά και ότι οι διατάξεις που σχετίζονται με την αγορά δεν κάνουν διακρίσεις εις βάρος των ανανεώσιμων πηγών.

Προκειμένου να συνεκτιμηθεί καλύτερα το αυξανόμενο μερίδιο των - κυρίως μεταβλητών - ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, οι αγορές χονδρικής πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω και, συγκεκριμένα, να προβλέπουν κατάλληλους κανόνες που θα επιτρέπουν πιο βραχυπρόθεσμη εμπορία ώστε να αντικατοπτρίζονται οι αναγκαιότητες της μεταβλητής παραγωγής. Όσο η εμπορία θα προσεγγίζει τον χρόνο παράδοσης, οι καλά ενοποιημένες βραχυπρόθεσμες αγορές ηλεκτρικής ενέργειας **θα επιβραβεύουν επίσης την ευελιξία** στην αγορά τόσο για την παραγωγή όσο και για τη ζήτηση ή την αποθήκευση. Επιπλέον, οι κανόνες της αγοράς θα προσαρμοστούν, ώστε να καταστεί δυνατόν στους παραγωγούς ενέργειας από ανανεώσιμες

³² Διεθνής Οργανισμός Ενέργειας, World Energy Investment Outlook Special Report 2014.

³³ C(2016) 767.

³⁴ Η πρωτοβουλία σχεδιασμού της αγοράς συνίσταται σε αναδιατύπωση της οδηγίας για την ηλεκτρική ενέργεια (COM(2016) 864), αναδιατύπωση του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια (COM(2016) 861), αναδιατύπωση του κανονισμού για την ίδρυση του ACER (COM(2016) 863), και σε νέο κανονισμό σχετικά με την ετοιμότητα για την αντιμετώπιση κινδύνων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας (COM(2016) 862).

πηγές να συμμετέχουν πλήρως και να κερδίζουν έσοδα σε όλα τα τμήματα της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των αγορών εξυπηρέτησης συστημάτων.

Η **κατανομή προτεραιότητας** θα παραμείνει σε ισχύ για υφιστάμενες εγκαταστάσεις, τις εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μικρής κλίμακας, έργα επίδειξης. Άλλες εγκαταστάσεις, ανεξάρτητα από την εφαρμοζόμενη τεχνολογία, θα υπόκεινται σε κανόνες πρόσβασης τρίτων χωρίς διακρίσεις. Επίσης, η περικοπή των ανανεώσιμων πηγών θα πρέπει να διατηρείται σε ένα αυστηρό ελάχιστο.

Αυτοί οι νέοι κανόνες θα επιτρέψουν στους παραγωγούς ηλεκτρικού ρεύματος από ανανεώσιμες πηγές να αυξήσουν τα μερίδια των εσόδων τους από την αγορά. Ωστόσο, τα έσοδα της αγοράς δεν θα καλύπτουν πλήρως την υψηλή κεφαλαιακή δαπάνη για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, ιδιαίτερα για τις νέες αναδυόμενες τεχνολογίες. Οι επενδυτές χρειάζονται προβλεψιμότητα πολιτικής. Η οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές περιέχει, επομένως, αρχές οι οποίες θα εφαρμοστούν με στόχο την υποστήριξη των ανανεώσιμων πηγών μετά από το 2020, ώστε να διασφαλιστεί ότι, όπου απαιτούνται επιδοτήσεις, αυτές είναι οικονομικά αποδοτικές και ελαχιστοποιούν τις στρεβλώσεις της αγοράς.

Για την επιτυχή ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών θα χρειασθούν επίσης στιβαρές υποδομές μεταφοράς και διανομής, καθώς και ένα **καλά διασυνδεδεμένο ευρωπαϊκό δίκτυο**. Η Ευρώπη διαθέτει το πιο ασφαλές δίκτυο ηλεκτρικού ρεύματος στον κόσμο, αλλά απαιτούνται σημαντικές επενδύσεις έως το 2030. Η Επιτροπή συνεργάζεται στενά με κράτη μέλη σε περιφερειακό επίπεδο (σχέδιο διασύνδεσης της αγοράς ενέργειας της Βαλτικής, ομάδα της διασυνδεσιμότητας της Κεντρικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης για το αέριο, Νοτιοδυτική Ευρώπη και Βόρειες Θάλασσες) για να διευκολυνθεί η ανάπτυξη καίριων υποδομών. Έχει συσταθεί επίσης μια ομάδα εμπειρογνομόνων που θα παρέχει συμβουλές για τη διαμόρφωση και την επίτευξη των στόχων διασύνδεσης για το 2030.

Το δυναμικό **ψύξης και θέρμανσης** που μπορεί να συνεισφέρει στον συνολικό στόχο των ανανεώσιμων πηγών έχει αξιοποιηθεί ελάχιστα. Η στρατηγική θέρμανσης και ψύξης³⁵ καθορίζει τη γενική προσέγγιση. Οι τρέχουσες προτάσεις θα ενθαρρύνουν τα κράτη μέλη να αυξήσουν το οικείο ποσοστό των ανανεώσιμων καυσίμων για θέρμανση και ψύξη, τους φορείς εκμετάλλευσης δικτύων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης να ανοίξουν το δίκτυό τους στον ανταγωνισμό και θα ενθαρρύνουν τη χρήση αντλιών θερμότητας για παράδειγμα.

Η **βιοενέργεια** αποτελεί μεγάλο ποσοστό της ενεργειακού μίγματος από ανανεώσιμες πηγές και θα εξακολουθήσει να ισχύει στο μέλλον. Συμβάλλει στην απασχόληση και την οικονομική ανάπτυξη σε αγροτικές περιοχές, αντικαθιστά τα ορυκτά καύσιμα και συνεισφέρει στην ενεργειακή ασφάλεια.

Η ανάπτυξη **προηγμένων εναλλακτικών καυσίμων για τις μεταφορές** θα ενθαρρυνθεί μέσω εντολής προς τους προμηθευτές καυσίμων περί πρόσμειξης, ενώ τα βασιζόμενα σε εδώδιμα φυτά θα μειώσουν προοδευτικά τη συνεισφορά τους στον στόχο της ΕΕ για ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές. Η υποστήριξη του εξηλεκτρισμού των μεταφορών αποτελεί έναν ακόμη νέο βασικό στόχο του πλαισίου της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και θα ενισχυθεί με τις διατάξεις που αφορούν τις λιανικές αγορές ηλεκτρικής ενέργειας.

³⁵ C(2016)51.

Η στερεά βιομάζα που χρησιμοποιείται σήμερα για θέρμανση και ηλεκτρισμό στην ΕΕ είναι κυρίως τοπική και περιφερειακή και βασίζεται σε παράπλευρες ροές από τη δασοκομία και, τα επίπεδά της σήμερα είναι συνολικά φιλικά προς το περιβάλλον. Ωστόσο, υπάρχει η ανησυχία ότι, εάν το επίπεδο χρήσης της συνεχίσει να αυξάνεται, ενδέχεται να υποβαθμισθούν τα αποτελέσματα στο κλίμα. Προκειμένου να διασφαλιστούν τα οφέλη για το κλίμα μακροπρόθεσμα, θα χρειαστεί ιδίως περιορισμός της πρόσθετης πίεσης στα δάση.

Υπάρχει ανάγκη για μεγαλύτερες **συνέργιες μεταξύ της κυκλικής οικονομίας** και των διαφόρων χρήσεων της βιομάζας, ιδιαίτερα επειδή η ξυλεία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για φάσμα προϊόντων με υψηλότερη προστιθέμενη αξία από απλώς αυτή της ενέργειας. Για την προώθηση αυτών των συνεργιών στον μέγιστο βαθμό, μόνο η αποδοτική μετατροπή της βιομάζας σε ενέργεια θα λάβει δημόσια υποστήριξη, είτε με τη μορφή χρηματοδοτικής στήριξης είτε με προνομιακή πρόσβαση στο δίκτυο ρεύματος, εξαιρουμένων περιπτώσεων δεόντως δικαιολογημένων για λόγους ασφάλειας εφοδιασμού σε ηλεκτρική ενέργεια.

Σήμερα, το μεγαλύτερο μέρος της βιομάζας που χρησιμοποιείται για θέρμανση και ηλεκτρισμό προέρχεται από τα δάση. Σε όλη την ΕΕ και εκτός αυτής, υπάρχει ευρεία διαφοροποίηση των δασών και των πρακτικών διαχείρισής τους. Τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν αναπτύξει εθνική νομοθεσία για την **αιφόρο διαχείριση των δασών** και συνεργάζονται, για παράδειγμα στο πλαίσιο της διαδικασίας Forest Europe. Ορισμένα κράτη μέλη, τα οποία εισάγουν μεγάλες ποσότητες βιομάζας για ενέργεια, έχουν επίσης θέσει σε εφαρμογή εξειδικευμένα συστήματα βιωσιμότητας για τη βιομάζα, θα είναι σε θέση να τα συνεχίσουν βάσει της πρότασης της Επιτροπής. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εξακολουθήσει επίσης να υποστηρίζει τη βιώσιμη αξιοποίηση της ξυλείας μέσω της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης της ΕΕ. Αυτά τα επίπεδα δράσης είναι συμπληρωματικά των πρακτικών υποστήριξης της αιφόρου διαχείρισης των δασών.

Η Επιτροπή προτείνει, επομένως, την επέκταση των υφιστάμενων κριτηρίων της ΕΕ για τη βιωσιμότητα, ώστε να καλυφθούν όλοι οι τύποι βιοενέργειας. Προτείνεται νέα προσέγγιση για τη δασική βιομάζα, η οποία βασίζεται σε κείμενη νομοθεσία για την αιφόρο διαχείριση των δασών και στον κατάλληλο συνυπολογισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τη χρήση γης και τη δασοκομία στη χώρα καταγωγής της βιομάζας. Οι εξελίξεις στην παραγωγή και τη χρήση βιομάζας για ενέργεια θα παρακολουθούνται και θα επανεξετασθούν μέσω της διακυβέρνησης της Ενεργειακής Ένωσης.

4. ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΘΕΜΙΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ

Οι καταναλωτές βρίσκονται στο επίκεντρο της Ενεργειακής Ένωσης. Η ενέργεια αποτελεί κρίσιμο αγαθό, απολύτως ουσιώδες για την πλήρη συμμετοχή στη σύγχρονη κοινωνία.

Η μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας πρέπει επίσης να είναι θεμιτή για όλους τους τομείς, τις περιφέρειες ή τα ευάλωτα μέρη της κοινωνίας που επηρεάζονται από την ενεργειακή μετάβαση.

Η Επιτροπή προτείνει την μεταρρύθμιση της αγοράς ενέργειας ώστε να **αποκτήσουν δύναμη οι καταναλωτές** και να είναι σε θέση να ελέγχουν περισσότερο τις επιλογές τους όταν πρόκειται για την ενέργεια. Για τις επιχειρήσεις, αυτό μεταφράζεται σε μεγαλύτερη ανταγωνιστικότητα. Για τους πολίτες αυτό σημαίνει καλύτερη πληροφόρηση, δυνατότητα να γίνουν πιο δραστήριοι στην αγορά ενέργειας και να έχουν μεγαλύτερο έλεγχο στα ενεργειακά τους κόστη.

Το πρώτο βήμα προκειμένου οι καταναλωτές να τεθούν στο επίκεντρο της Ενεργειακής Ένωσης είναι να τους παρέχονται καλύτερες **πληροφορίες** σχετικά με την κατανάλωση και τα κόστη της ενέργειας. Οι προτάσεις θα διασφαλίσουν στους καταναλωτές έξυπνους μετρητές, σαφείς λογαριασμούς και πιο εύκολους όρους αλλαγής. Οι προτάσεις θα καταστήσουν την αλλαγή πιο φθηνή με την κατάργηση των τελών τερματισμού. Πιστοποιημένα εργαλεία σύγκρισης θα παρέχουν στους καταναλωτές αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με τις διαθέσιμες προσφορές. Οι προτάσεις θα παρέχουν πιο αξιόπιστα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης με έναν δείκτη «ευφυΐας».

Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου πακέτου, η Επιτροπή θα αυξήσει τη διαφάνεια με τη **δεύτερη διετή έκθεσή της για το κόστος και τις τιμές ενέργειας**³⁶. Το κόστος της ενέργειας επηρεάζει την επιλογή για το ενεργειακό μίγμα, τις δαπάνες του νοικοκυριού και την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης. Με 74% εξάρτηση από τις εισαγωγές, η ΕΕ εξακολουθεί να είναι εκτεθειμένη σε ασταθείς και παγκοσμίως καθοριζόμενες τιμές των ορυκτών καυσίμων. Τα τελευταία χρόνια, λόγω των παγκόσμιων εξελίξεων έχουν μειωθεί οι δαπάνες εισαγωγών ενέργειας» της ΕΕ κατά 35 % και δόθηκε ώθηση στην οικονομική μεγέθυνση. Οι τιμές χονδρικής του ηλεκτρικού ρεύματος βρίσκονται στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων 12 ετών και οι τιμές του φυσικού αερίου μειώθηκαν κατά 50% από το 2013, ενώ οι τιμές του πετρελαίου κατά 60% από το 2014. Οι διαφορές στις τιμές έχουν ελαττωθεί σε σύγκριση με άλλες οικονομίες του κόσμου.

Για τις τιμές τελικού χρήστη στα νοικοκυριά, οι τάσεις είναι διαφορετικές. Σε αντίθεση με τις τιμές της ενέργειας που μειώθηκαν, τα κόστη δικτύου αυξήθηκαν, όπως και οι κρατικοί φόροι και οι εισφορές, καθώς η ενέργεια αποτελεί μια συχνά χρησιμοποιούμενη φορολογική βάση για εξαιρετικά αναγκαία κρατικά έσοδα. Οι τιμές λιανικής του ηλεκτρικού ρεύματος αυξήθηκαν κατά περίπου 3% ετησίως από το 2008 και οι τιμές λιανικής του φυσικού αερίου κατά 2%. Κατά συνέπεια, τα κόστη ενέργειας έχουν αυξηθεί ελαφρώς, σε σχεδόν 6% της δαπάνης του νοικοκυριού.

Οι κανονιστικές αλλαγές που εισάγονται με το παρόν πακέτο και η μετάβαση από μια κεντριοποιημένη συμβατική ηλεκτροπαραγωγή προς αποκεντρωμένες, ευφυείς και διασυνδεδεμένες αγορές θα διευκολύνουν επίσης τους καταναλωτές ώστε να παράγουν τη δική τους ενέργεια, να την αποθηκεύουν, να τη μοιράζονται, να την καταναλώνουν ή να την πωλούν ξανά στην αγορά - απευθείας ή ως ενεργειακοί συνεταιρισμοί. Οι καταναλωτές θα έχουν τη δυνατότητα να ανταποκρίνονται στη ζήτηση απευθείας ή μέσω φορέων συγκέντρωσης ενέργειας. Νέες έξυπνες τεχνολογίες θα επιτρέπουν στους καταναλωτές - εάν το επιλέξουν - να ελέγχουν και να διαχειρίζονται δραστήρια τη δική τους κατανάλωση ενέργειας και ταυτόχρονα να βελτιώνουν την άνεσή τους. Οι αλλαγές αυτές θα διευκολύνουν τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις να μετέχουν περισσότερο στο ενεργειακό σύστημα και να ανταποκρίνονται στα μηνύματα των τιμών. Αυτό απαιτεί επίσης την κατάργηση των ανώτατων τιμών χονδρικής και λιανικής και παράλληλα να διασφαλισθεί πλήρης και σωστή προστασία των εύλωτων καταναλωτών των νοικοκυριών. Οι νέες κανονιστικές προτάσεις θα δημιουργήσουν επίσης ευκαιρίες για νέες και καινοτόμες εταιρείες που θα προσφέρουν στους καταναλωτές περισσότερες και καλύτερες υπηρεσίες. Με τον τρόπο αυτό θα διευκολυνθεί η καινοτομία και η ψηφιοποίηση και θα βοηθηθούν οι ευρωπαϊκές εταιρείες στην επίτευξη ενεργειακής απόδοσης και τεχνολογιών χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών.

³⁶ C(2016) 769.

Η **ενεργειακή ένδεια** αποτελεί σημαντική πρόκληση για ολόκληρη την ΕΕ και έχει τις ρίζες της στα χαμηλά εισοδήματα και στις μη αποδοτικές ενεργειακά κατοικίες. Το 2014, τα νοικοκυριά με κατώτατο εισόδημα στην ΕΕ δαπάνησαν περίπου το 9% των συνολικών τους εξόδων σε ενέργεια³⁷. Αυτό συνιστά αύξηση 50 % σε σύγκριση με 10 χρόνια πριν, πολύ περισσότερο από ό, τι σε ένα μέσο νοικοκυριό. Το παρόν πακέτο καθορίζει νέα προσέγγιση για την προστασία των ευάλωτων καταναλωτών, η οποία περιλαμβάνει επίσης βοήθεια προς τα κράτη μέλη να μειώσουν τα κόστη ενέργειας για τους καταναλωτές, με υποστήριξη των επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση. Οι προτάσεις ενεργειακής απόδοσης της Επιτροπής καλούν τα κράτη μέλη να λάβουν υπόψη την ενεργειακή ένδεια, απαιτώντας μέρος των μέτρων για την ενεργειακή απόδοση να υλοποιηθεί κατά προτεραιότητα σε νοικοκυριά που θίγονται από ενεργειακή ένδεια και σε εργατικές κατοικίες. Οι μακροπρόθεσμες στρατηγικές τους για την ανακαίνιση των κτιρίων θα πρέπει επίσης να συμβάλουν στην ανακούφιση της ενεργειακής ένδειας. Επίσης, στο πλαίσιο της διαδικασίας διακυβέρνησης της Ενεργειακής Ένωσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρακολουθούν και να αναφέρουν τα στοιχεία για την ενεργειακή ένδεια, ενώ η Επιτροπή θα διευκολύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών. Επιπλέον, στο πλαίσιο των προσπαθειών της για την ενίσχυση και την προστασία των καταναλωτών, η Επιτροπή προτείνει ορισμένες διαδικαστικές διασφαλίσεις προτού διακοπεί το ρεύμα σε καταναλωτή. Η Επιτροπή πρόκειται επίσης να συστήσει παρατηρητήριο ενεργειακής ένδειας για την παροχή καλύτερων δεδομένων σχετικά με τα προβλήματα και τις λύσεις τους, καθώς και για να βοηθήσει τα κράτη μέλη στις προσπάθειές τους για την καταπολέμηση της ενεργειακής ένδειας.

5. ΜΕΤΡΑ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗΣ

Η ΕΕ κάνει ήδη πολλά για να υποστηρίξει τη μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας και την επίτευξη τριών βασικών προτεραιοτήτων: ενεργειακή απόδοση πρώτα, η παγκόσμια ηγετική θέση της ΕΕ στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και θεμιτή συμφωνία για τους καταναλωτές. Πρέπει όμως να γίνουν περισσότερα.

Εν μέρει, αυτό σημαίνει τη διαμόρφωση του κανονιστικού πλαισίου της ΕΕ μετά το 2020 – επομένως οι προτάσεις για τον σχεδιασμό της αγοράς, την ενεργειακή απόδοση, τις ανανεώσιμες πηγές και τη διακυβέρνηση, οι οποίες συμπληρώνουν τις πρωτοβουλίες που έχει ήδη παρουσιάσει η Επιτροπή για τη δράση για το κλίμα και την κινητικότητα με χαμηλές ανθρακούχες εκπομπές³⁸.

Η ΕΕ πρέπει επίσης να διευκολύνει τη μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας χρησιμοποιώντας άλλα της εργαλειοθήκης της. Σε αυτά περιλαμβάνεται η χρήση ευρέος φάσματος πολιτικών της ΕΕ: αποτελεσματική επιβολή του κανονισμού της ΕΕ, εφαρμογή χρηματοδότησης της ΕΕ με αποτελεσματικό και συνεπή τρόπο και ενθάρρυνση των συμπράξεων με ενδιαφερόμενους.

Η μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας δεν θα επέλθει χωρίς τη **δράση πολλών ενδιαφερομένων** από την κοινωνία των πολιτών και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Οι πόλεις, οι περιφέρειες, οι επιχειρήσεις, οι κοινωνικοί εταίροι και άλλοι ενδιαφερόμενοι πρέπει να μετέχουν δραστήρια στις συνομιλίες για την ενεργειακή μετάβαση, ιδιαίτερα στο πλαίσιο

³⁷ Βλέπε έγγραφο εργασίας σχετικά με την ενεργειακή φτώχεια (υποσημείωση 4 ανωτέρω).

³⁸ Βλέπε ανακοίνωση «Επιτάχυνση της μετάβασης της Ευρώπης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα (COM (2016) 500 και ανακοίνωση για μια ευρωπαϊκή στρατηγική για την κινητικότητα χαμηλών εκπομπών (COM (2016) 501).

των ολοκληρωμένων εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα, ώστε να ανταποκρίνονται επαρκώς στις ανάγκες των διαφόρων περιοχών.

Οι δράσεις που απαιτούνται θα εξελιχθούν με τον χρόνο. Στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης για την Κατάσταση της Ενεργειακής Ένωσης, η Επιτροπή θα πραγματοποιήσει αναφορά για την υλοποίηση των δράσεων προώθησης της μετάβασης σε καθαρή ενέργεια που παρουσιάζονται μαζί με το παρόν πακέτο και θα προσθέσει νέες δράσεις, εφόσον απαιτούνται.

Για την προώθηση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης και την διάδοση των τεχνολογιών καθαρής ενέργειας, η Επιτροπή παρουσιάζει, στο πλαίσιο του παρόντος πακέτου, μια **πρωτοβουλία για την επιτάχυνση της καινοτομίας στην καθαρή ενέργεια**³⁹. Αυτή η πρωτοβουλία καθορίζει σειρά ειδικών μέτρων για τη βελτίωση του κανονιστικού, οικονομικού και επενδυτικού περιβάλλοντος για την καινοτομία σε τεχνολογίες και συστήματα καθαρής ενέργειας. Βασιζόμενη στο ευρωπαϊκό στρατηγικό σχέδιο ενεργειακών τεχνολογιών (Strategic Energy Technology/SET) και οι εν εξελίξει εργασίες για το στρατηγικό θεματολόγιο για την έρευνα και την καινοτομία στις μεταφορές (Strategic Transport Research and Innovation Agenda/STRIA), η πρωτοβουλία περιλαμβάνει επίσης ορισμένες ολοκληρωμένες προτεραιότητες στην έρευνα, την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα για την υποστήριξη των στρατηγικών στόχων του παρόντος πακέτου. Αυτή η πιο ενισχυμένη ιεράρχηση θα συνεισφέρει στην εκ νέου εστίαση σε σημαντικό μερίδιο πόρων από το «Ορίζοντας 2020» (τουλάχιστον 2 δισ. ευρώ) και θα καθοδηγήσει τη δημόσια χρηματοδότηση και τις ιδιωτικές επενδύσεις σε ολόκληρη την ΕΕ. Επιπλέον, η Επιτροπή θα δοκιμάσει μια νέα προσέγγιση χρηματοδότησης για την υποστήριξη της υψηλού κινδύνου και υψηλής επίδρασης καινοτομίας στον τομέα της καθαρής ενέργειας και θα κλιμακώσει τις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας και, ιδίως των Κοινοτήτων Γνώσης και Καινοτομίας (ΚΓΚ) για την προώθηση της επιχειρηματικότητας και την απορρόφηση στην αγορά των καινοτόμων και ενεργειακά αποδοτικών λύσεων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών από την αγορά.

Για τη δημιουργία ανάπτυξης και θέσεων εργασίας, η βιομηχανία της ΕΕ πρέπει να βρίσκεται στην εμπροσθοφυλακή της μετάβασης σε καθαρή ενέργεια. Η Επιτροπή θα υποστηρίξει **πρωτοβουλίες της βιομηχανίας** για να προωθηθεί η παγκόσμια πρωτοπορία της ΕΕ στις τεχνολογικές λύσεις καθαρής ενέργειας και χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Αυτές οι πρωτοβουλίες πρέπει να στοχεύουν στην ενίσχυση των βιομηχανικών διασυνδέσεων σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας και στην ενσωμάτωση μη οικονομικών φορέων όπως είναι οι κοινωνικοί εταίροι και οι ενώσεις καταναλωτών. Η Επιτροπή θα συζητήσει επίσης με σχετικούς ενδιαφερόμενους την ανάγκη δημιουργίας «βιομηχανικού φόρουμ καθαρής ενέργειας», το οποίο θα μπορούσε να φέρει σε επαφή τους διάφορους κλάδους (ενέργειας-μεταφορών-παραγωγής-ψηφιακής τεχνολογίας, κ.λπ.), ώστε να συζητήσουν συλλογικά πώς θα βελτιστοποιηθούν τα οφέλη της μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας για τη βιομηχανία της ΕΕ, καθώς και πώς θα προωθηθεί η παγκόσμια ανταγωνιστικότητα και η διεθνής συνεργασία.

Τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να διαχειριστούν τον αντίκτυπο που έχει η μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας στην κοινωνία, στις δεξιότητες και στη βιομηχανία και να συμπεριλάβουν αυτόν τον αντίκτυπο στα εθνικά τους σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα. Η Επιτροπή θα εξετάσει τον τρόπο καλύτερης **υποστήριξης της μετάβασης στις περιοχές**

³⁹ C(2016) 763.

μεγαλύτερης έντασης άνθρακα και γαιάνθρακα. Για τον σκοπό αυτό, θα συνεργαστεί με τους φορείς των περιφερειών αυτών, θα παρέχει καθοδήγηση, ιδιαίτερα για την πρόσβαση και τη χρήση των διαθέσιμων κονδυλίων και προγραμμάτων και θα ενθαρρύνει την ανταλλαγή ορθών πρακτικών, καθώς και τη συζήτηση για βιομηχανικούς οδικούς χάρτες και ανάγκες επανεκπαίδευσης, μέσω στοχευμένων πλατφορμών.

Γενικότερα, η Επιτροπή θα παρέχει πλατφόρμες για τομείς και εργαζόμενους με στόχο την προσαρμογή των **δεξιοτήτων** στις ανάγκες της μετάβασης σε καθαρή ενέργεια. Με βάση την πείρα από τα πρώτα πιλοτικά συστήματα στο πλαίσιο του θεματολογίου δεξιοτήτων για την Ευρώπη⁴⁰ για τους τομείς της τεχνολογίας αυτοκινήτων και της ναυτιλίας, το 2017 η Επιτροπή θα δρομολογήσει νέα σχέδια στρατηγικής για τη διατομεακή συνεργασία στον τομέα των δεξιοτήτων στον τομέα της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και τον κατασκευαστικό τομέα, με εστίαση στις τεχνολογίες χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών.

Το παρόν πακέτο κλιμακώνει επίσης τη δράση της ΕΕ για την κατάργηση των **μη αποδοτικών επιδοτήσεων ορυκτών καυσίμων**, σύμφωνα με τις διεθνείς δεσμεύσεις των G7 και G20 και τη Συμφωνία του Παρισιού. Η απομένουσα αλλά εξίσου σημαντική δημόσια στήριξη του πετρελαίου, του γαιάνθρακα και άλλων καυσίμων υψηλής έντασης άνθρακα εξακολουθεί να στρεβλώνει την αγορά ενέργειας, δημιουργεί οικονομική ανεπάρκεια και παρεμποδίζει τις επενδύσεις στη μετάβαση σε καθαρή ενέργεια και στην καινοτομία. Η αναδιαμόρφωση του σχεδιασμού της αγοράς καταργεί την κατανομή προτεραιότητας για τον γαιάνθρακα, το φυσικό αέριο και την τύρφη και θα περιορίσει την ανάγκη για μηχανισμούς δυναμικότητας που συχνά βασίζονται στον γαιάνθρακα. Η Επιτροπή θα καθιερώσει επίσης την τακτική παρακολούθηση των επιδοτήσεων ορυκτών καυσίμων στην ΕΕ και αναμένει από τα κράτη μέλη να χρησιμοποιήσουν τα σχέδιά τους για την ενέργεια και το κλίμα ώστε να παρακολουθούν τη σταδιακή κατάργηση των επιδοτήσεων ορυκτών καυσίμων. Η Επιτροπή θα διεξαγάγει αξιολόγηση REFIT του πλαισίου της ΕΕ για τη φορολόγηση της ενέργειας, προκειμένου να καθοριστούν τα πιθανά επόμενα βήματα για την κατάργηση των επιδοτήσεων ορυκτών καυσίμων.

Οι πολιτικές **εξωτερικής και αναπτυξιακής συνεργασίας** της ΕΕ αποτελούν σημαντικά εργαλεία για την υποστήριξη της μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας παγκοσμίως και βοηθούν τους εταίρους μας στις γειτονικές χώρες και στον αναπτυσσόμενο κόσμο στη διαδικασία αυτή⁴¹.

Η ΕΕ ενισχύει τη συνεργασία για την ενεργειακή απόδοση με τα Δυτικά Βαλκάνια, την Τουρκία και τις νότιες και ανατολικές γειτονικές χώρες. Τα πρώτα τέσσερα πιλοτικά έργα για την κλιμάκωση των επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση στον τομέα των κτιρίων έχουν ξεκινήσει και πιθανώς θα επεκταθούν το 2017 σε ευρύτερο φάσμα χωρών εταίρων. Η ΕΕ θα ενισχύσει επίσης τη χρηματοδότηση για την ενεργειακή απόδοση κτιρίων στα σχετικά χρηματοδοτικά μέσα για τις χώρες γειτονίας και προέκταξης.

Η Αφρική αποτελεί προνομιούχο εταίρο για την ΕΕ και η εταιρική σχέση Αφρικής-ΕΕ στον τομέα της ενέργειας παρέχει το πλαίσιο κοινής ενεργειακής συνεργασίας. Η ΕΕ υποστηρίζει επίσης την πρωτοβουλία της Αφρικής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

⁴⁰ Βλέπε ανακοίνωση «Ένα νέο θεματολόγιο δεξιοτήτων για την Ευρώπη: Συνεργασία για την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού, της απασχολησιμότητας και της ανταγωνιστικότητας», (COM(2016) 381).

⁴¹ Βλ. ανακοίνωση σχετικά με μια πρόταση για νέα ευρωπαϊκή συναίνεση για την ανάπτυξη, ο κόσμος μας, η αξιοπρέπεια μας, το μέλλον μας, COM(2016) 740· και το υποστηριζόμενο ευρωπαϊκό εξωτερικό επενδυτικό σχέδιο.

Οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις μπορούν να χρησιμοποιήσουν αυτές τις ευκαιρίες ώστε να προσφέρουν την αριστεία τους σε εξαγωγές και επενδύσεις στην ενεργειακή απόδοση και τις ανανεώσιμες μορφές ενέργειας στις παγκόσμιες ανταγωνιστικές αγορές. Η ΕΕ στοχεύει στην επίτευξη φιλόδοξης συμφωνίας για τα περιβαλλοντικά αγαθά στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου και στις διμερείς εμπορικές συμφωνίες της επιδιώκει την απελευθέρωση των περιβαλλοντικών αγαθών και υπηρεσιών και τη διευκόλυνση της εμπορίας και των επενδύσεων στην παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

Στο Παράρτημα II «**Ωθηση της μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας**» επισημαίνονται κάποιες από τις περιοχές όπου η συγκεκριμένη δράση μπορεί να ενισχυθεί βραχυπρόθεσμα, με εκ νέου εστίαση σε συνεργίες βελτιωμένες για την υποστήριξη θέσεων εργασίας, της ανάπτυξης και των επενδύσεων στην Ευρώπη. Αυτό θα βοηθήσει επίσης τα κράτη μέλη να εκπληρώσουν τις δεσμεύσεις τους για την ενέργεια και το κλίμα για το 2020 και θα τους επιτρέψει φιλόδοξες δεσμεύσεις για τους στόχους του 2030 και, ταυτόχρονα, θα ενθαρρύνει άλλους ενδιαφερόμενους από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα να εμπλακούν περισσότερο στη μετάβαση σε καθαρή ενέργεια.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Όλες οι νομοθετικές προτάσεις σχετικά με την ενεργειακή ένωση που υποβλήθηκαν από την Επιτροπή το 2015 και το 2016 θα πρέπει να εξεταστούν κατά προτεραιότητα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Αυτό υπογραμμίστηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Μάρτιο του 2016 και υποστηρίχθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η πρόοδος θα εξεταστεί στο εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του 2017.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο θα διατηρήσουν τη συνολική συνοχή του παρόντος πακέτου και των προηγούμενων προτάσεων της Επιτροπής π.χ. για το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών, τον επιμερισμό των προσπαθειών, τη χρήση γης και την κινητικότητα με χαμηλές εκπομπές.